

AdRem

Nummer 3

maart 2017

ïSucculent a" Afdeling ïDe A chterhoek"

Opgericht september 1975

Verenigingsavonden:

Iedere tweede donderdagavond van de maand in "**Kruidenhof te Mal-lum**" In Eibergen.
Aanvang 20 00 uur.

Contributie:

Lidmaatschap € 15,00 per jaar. Te voldoen op bankrekeningnummer IBAN NL09RABO0356715841 t.n.v. Cactusvereniging "De Achterhoek".

Naast de contributie voor de afde-ling, moet er ook nog € 27,00 con-tributie aan de landelijke vereniging "**Succulenta**" betaald worden.

Redactie:

Henk Viscaal.

Informatie:

Voor informatie over de vereniging kunt u op de hiernaast staande adressen terecht, of op de vereni-gingsavonden zoals hierboven vermeld staat.

Bestuursleden:

Voorzitter:

H.W. Viscaal,
Brinklaan 31,
7261 JH Ruurlo.
0573 452005

Scretaresse:

A. Heijnen,
Kuipersweg 9,
7107 BC Winterswijk.
0543 564314

Penningmeester:

D. Hoogstraten,
Rozenkamp 8,
7151 VN Eibergen.
0545 472778

Leden:

T. Welman,
Julianastraat 17,
7161 CP Neede.
0545 295813

J. Hardiek,
M. Krusemanstraat 122,
7513 HM Enschede.
053 4301499

AdRem

JAARGANG 37 NO 3 MAART 2016

WAT ER WEER ALLEMAAL AAN DE HAND WAS

Zijn jullie ook zo aan het voorjaar toe. Bij mij in de kas dient zich de eerste voorjaarsbode al weer aan. Het is een *Stenocactus coptonogonus*. O ja, jullie kenden deze plant natuurlijk beter onder de oude naam; *Echinofossulocactus coptonogonus*. Al weer die namen, zullen jullie zeggen. Het is helaas niet anders. Dit geslacht staat op de verlanglijst om eens nader te bestuderen en eens na te gaan hoe ze in de naamgeving be(mis)handeld zijn. Je kunt je er natuurlijk makkelijk mee afdoen door te zeggen: "Je kunt de veranderingen toch niet bij houden". Daar is natuurlijk veel voor te zeggen, maar wanneer je regelmatig contact hebt met cactusliefhebbers dan is het makkelijk om ook te weten over welke plant je praat. Nu is natuurlijk lezen niet ieders favoriete bezigheid, dus zijn er legio mogelijkheden om je niet in de naamgeving te hoeven verdiepen.

Misschien is het wel weer eens leuk om die ouderwetse naamgeefclub die we ooit hadden weer nieuw leven in te blazen. Ik wacht af. Inmiddels heb ik het grootste gedeelte van mijn verzameling op Bims staan en wanneer ik de verliezen van de afgelopen winter tel dan kan ik alleen maar enthousiast reageren. In de eerste plaats heb ik de planten nog nooit zo droog gehouden en ten tweede hebben de planten er nog nooit zo goed uit gezien.

Dagelijks loop ik tijden lang te turen naar alle planten om maar ergens anders dan bij de genoemde plant knopvorming te ontdekken, maar alleen bij een tweetal thelocactussen zie ik iets dat op een knop lijkt en de rest is nog heerlijk inde winterrust.

Dat houdt in dat ik mij nog lekker bezig kan houden met het struinen op de Hoge Veluwe. Inmiddels een tweetal leuke filmpjes gemaakt van roedels herten die op een voerplek af kwamen. Ook de natuur gaat binnenkort weer zijn tijd eisen om al die fraaie, ontluikende planten te fotograferen. En wat dacht u van het gedrag van vogels en dieren. Ik zal het nog drukker krijgen.

H.V.

PLANT VAN DE MAAND

MAMMILLARIA DECIPIENS

Ook nu weer tijdens een reis in Mexico op de vindplaats van deze plant geweest. Zoals zo vaak is een toevalstreffer de aanleiding tot het vinden van een plant. In dit geval een sanitaire stop. Je hebt dan de tijd om om je heen te kijken en mijn blik viel op de plant die onder een struik stond. De reisgenoten die in de auto achtergebleven waren kwamen nu ook poolshoogte nemen. Het bleek een goede stek, want overal onder de struiken bleken kleinere en grotere clusters te staan.

Met de herinnering aan dit geweldige moment heb ik voor de priveverzameling een exemplaar aangeschaft. Inmiddels is de plant al aardig gegroeid en heb ik hem al twee maal over moeten potten. Zoals op de foto's (ook op de volgende pagina) te zien is, is er een grote verscheidenheid aan vormen en zal ik zeker evenals met de turbinicarpussen een naamsonderzoek naar dit geslacht gaan doen.

De mensen die al langer met deze planten bezig zijn zullen zich herinneren dat we de plant vroeger onder het geslacht *Dolichothele* gerangschikt werd. Toch moest ook dit geslacht er aan geloven en werd in het geslacht *Mammillaria* opgenomen.

De afzonderlijke koppen kunnen tot een 5 cm \emptyset worden. De turberkels zijn aanzienlijk kleiner dan bij andere soorten binnen dit geslacht. Er zijn 7 tot 15 randdoorns die dun zijn en een lengte tot 1,5 cm kunnen bereiken. De creme tot witte bloemen komen vaak niet helemaal tussen de doorns uit.

Bij de laatste reis door San Luis Potosi heb ik de planten gevonden, maar ook de staten Juanajuato en Queretaro worden als vindplaats van dit geslacht genoemd. In de verzameling is het een probleemloze plant die gestaag groeit. Te veel water geeft waterige niet al te fraaie planten.

H.V.

FOTOGALERIJ

EEN DAGJE NAMIBIE

Dag 6: 1 oktober

Door opbrekingen gingen we compleet de mist in. 2 Jongens reden vooruit en hielpen ons in de goede richting. Eindelijk de afslag gevonden naar het Moonlandscape en de bijzondere *Welwitschia mirabilis*. De route werd allengs heuvel-

achtiger en een stop was zeer zeker de moeite waard. Het was met recht een maanlandschap. Het is verbazingwekkend dat we in dit onherbergzame landschap ineens een woestijnspekvreter met vier jongen achter de auto in de schaduw zitten.

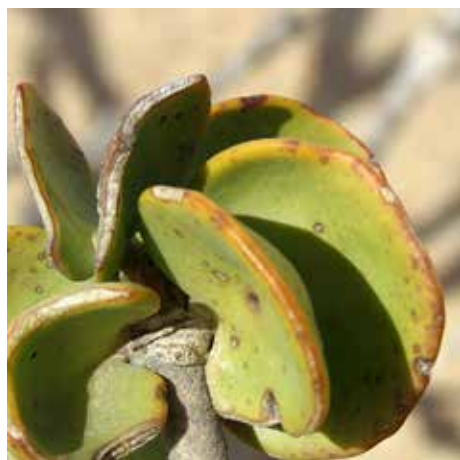
Bij de volgende stop zien we de bedding van Swakoprivier. Het landschap hier doet de naam maanlandschap eer aan. Jammer dat het nog wat heilig is. Dit komt door de koude golfstroom die langs de Afrikaanse kust stroomt en eigenlijk de watervoorziening vormt voor de plant die we gaan zoeken. We passeren eerst nog weer de bedding van de Swakoprivier en zien aan de groene beplanting dat hier in de grond nog water moet zitten. Alles is erg groen. Daar moet wel bij gezegd worden dat we hier op het zuidelijk halfrond zitten

en dat het hier nu voorjaar is. Maar ook de mist helpt hieraan mee.

Interessanter zijn iets verderop de gitzwarte strepen in de geel-bruine rotsen. Het gaat hier om erosiebestendig doleriet.

Even later zien we de allereerste welwitschia midden in het veld. Eigenlijk had ik een heel ander idee van hoe de planten hier voorkomen. Vooral dat ze behoorlijk

dun gezaaid in het veld zouden staan. Niets was minder waar. Iedere keer wanneer je naar een mooi exemplaar liep zag je iets verder een net zo'n mooie plant of een nog mooiere of grotere.

Deze werd natuurlijk van alle kanten en in alle standen gefotografeerd. De plant behoort tot de familie van de coniferen. Dit is aan de kegels duidelijk te zien. De plant heeft 2 bladeren die in de loop der jaren steeds verder opkrullen. Midden in de plant zijn de overblijfselen van de bloei duidelijk te zien. De plant heeft een oppervlakkig wortelstelsel dat ze in staat stelt om op die manier de uit de oceaanmist gecondenseerde dauw op te nemen. (Een prehistorisch relict).

Tenslotte komen we bij het 1500 jaar oude exemplaar aan. De plant is omheind en vanaf een trap kun je hem van bovenaf bekijken. Op deze lokatie zien we ook nog een fraaie *Aloe asperifolia* en een aantal monsonia's, of moet ik *sarcocaulon* zeggen.

Op de weg terug zijn we nog een keer bij de flamingo's wezen kijken en natuurlijk weer de nodige foto's gemaakt. Bij een supermarkt nog wat boodschappen gedaan en nog even langs het strand gelopen. Daar liep zo'n akelig keffertje dat vanuit de auto werd uitgelaten. Weer in dat gezellige restaurant een piza gegeten en om half tien ging het licht uit. Weer een fraaie dag.

H.V.

PUZZEL

1	2	3			4	5	6			7	8	9	10	11
12				13					14					
15			16			17		18			19			
20			21		22			23		24		25		26
		27			28		29		30		31			
32	33			34			35	36					37	
	38		39			40				41		42		
43			44		45		46		47		48		49	
50		51			52	53		54		55		56		
		57		58			59		60		61		62	63
	64					65		66		67		68		
69			70		71		72		73					
74		75			76	77		78			79		80	
81				82		83	84			85		86		87
88				89						90				

HORIZONTAAL

1 schop, 4 in het jaar, 7 stevig, 12 rond voorwerp, 13 bijbels figuur, 14 herkauwer, 15 viseter, 17 slotwoord, 19 onbemiddeld, 20 briefaanhef, 21 opdracht, 23 hoogste punt, 25 drinkgerei, 27 verbrandingsrest, 28 onderwijsinrichting, 30 naar iemand, 32 vogelbek, 34 voorzetsel, 35 geschrift, 37 titel, 38 gast, 40 uitroep, 41 zwarte stof, 43 voorvoegsel, 44 roem, 46 fotografische term, 48 zuivelproduct, 50 eiland in de Oostzee, 52 voorzetsel, 54 iedereen, 56 rivier in Italië, 57 verwarmen, 60 sluis, 62 oude munt, 64 verbruikt, 65 vochtig, 67 elek-

VERTICAAL

1 warme streken, 2 grote steen, 3 zangstem, 4 ten bedrage van, 5 onbedekt, 6 Nationaal militair museum, 7 familielid, 8 familielid, 9 drie oopen komende nummers, 10 onbepaald voornaamwoord, 11 beursterm, 13 vogel, 14 bevestigingsmiddel, 16 kunstwerk, 18 voegwoord, 22 bergweide, 24 afsluitingsmiddel, 26 kerkgezag, 27 geestelijke, 29 nadeel, 31 watervlakte, 33 ooit, 34 vreemde munt, 36 vruchtbare plek, 39 verharde huid, 42 lichaamsdeel, 43 eveneens, 45 kledingstuk, 47 voegwoord, 49 plek, 51 boom, 53 onbepaald

trisch geladen deeltje 69 oude munt, 70
Europeaan, 72 versierselen, 74 voor-
teken, 76 water in Friesland, 78 water
in Brabant, 79 lagere detail school, 81
kleur, 83 plaats in Limburg, 86 plaats
op de Veluwe, 88 bouwland 89 plaats in
Utrecht, 90 dwingeland

voornaamwoord, 55 onbegroeid, 58
gewicht, 59 hoogste punt, 61 vlug, 63
snijwerktuig, 64 plaats in Overijssel,
66 oogvocht, 68 voorzetsel, 69 Frans
vleesgerecht, 70 nauw, 71 voorzetsel,
73 vis, 75 boom, 77 bijbels figuur, 80
Plaats in België, 82 waterstand, 84
voertuig, 85 heilige, 87 voegwoord

*Onder de inzenders van de goede oplossing van de puzzel wordt een
plantje verloot.*

Genista germanica

TWEE HOBBY'S GEMAKKELIJK TE COMBINEREN

Ook deze maand weer drie mooie planten die we tijdens een wandeling in de natuur tegen kunnen komen.

Als eerste een plant die iedereen wel kent. De lupine (*Lupinus polyphyllus*) uit de familie van de Vlinderbloemigen (*Leguminosae*). Deze plant is afkomstig uit Noord-Amerika en in Europa overal te vinden is. Als de plant zijn mooie blauwe bloemen heeft in juni tot en met augustus, valt hij echt op in de berm langs onze wegen en op ruwe terreinen. De plant wordt tot ruim een meter hoog en komt op elke grondsoort voor. Hij wordt gebruikt als bodenverbeteraar. De plant bevat wortelknolletjes waarmee hij stikstof uit de lucht kan binden. Al zijn de meeste planten blauw er komen ook andere kleuren voor zoals roze en witte. De plant wordt bestoven door de hommelmel. De naam lupinus is afkomstig van lupus wat de naam voor wolf is. Polyphyllus betekent veelbladig.

De tweede is de Duitse brem (*Genista germanica*) ook uit de Vlinderbloemigen familie (*Leguminosae*). Deze halfheester komt in Nederland zeldzaam (Rode lijst) voor op zure gronden zoals heidevelden. De gele bloemen verschijnen in mei en juni. Dit heestertje

wordt 60 cm hoog. Onderaan verhout hij terwijl de nieuwe scheuten kruidachtig zijn. De hele struik is giftig door alkaloïde chinolizidine terwijl de jonge scheuten spateïne bevat. De plant wordt ook als sierplant aangeboden.

De derde plant is het donderkruid (*Inula conyza*) uit de familie van de Samengesteldbloemigen (*Compo-*

sitae). Deze vaste plant wordt ruim een halve meter hoog en geeft zijn gele bloemen in juli en augustus. In Nederland is de plant vrij zeldzaam. Hij komt voor in bosranden, struikgewas en lichte bossen op droge schrale stenige kalkhoudende zandgrond. Inula is afkomstig uit het Grieks en betekent korf of van hinnulus wat jonge muilezel betekent conyza betekent met as. De plant werd vroeger gebruikt als paardenmedicijn.

Tot de volgende keer.

Jur

STEENGOED

Tweede deel

Varens in de tuin

Dryopteris erythrosora

De varens zijn bij een van de twee vijvers geplant, deze ligt in de schaduw van bomen en struiken. Een mooie plek die aan de voorwaarde voldeed waaraan een varen behoefte heeft, dat is ruimte, vochtige grond en lucht, schaduw tot halfschaduw en bescherming tegen te veel wind. In de winter geeft het een mooie aankleding aan de vijver omdat de meeste soorten in de winter het blad behouden. Alleen

Dryopteris erythrosora

Osmunda reaglis, is niet wintergroen. *Osmunda regalís* of Koningsvaren (*Osmundaceae*, Koningsvarenfamilie) is een inheemse varen en wordt ongeveer 80 tot 100 cm. De plant heeft een aantal jaren in een mand in de vijver gestaan, maar staat nu in de vollegrond. Ze kan wel woekeren dat deed ze in de vijver ook. Kan door scheuren vermenigvuldigd worden.

Polystichum setiferum Mad. Pattiif (*Dryopteridaceae*, Niervarenfamilie) is een mooie wintergroene compacte varen die 40 cm. hoog kan worden en goed winterhard is. Ze heeft lange smalle bladen. De bladspil is bezet met veel bruine haren.

Dryopteris erythrosora (*Dryopteridaceae* Niervarenfamilie) is inheems in Japan en China. Ze wordt 40-50 cm hoog. In zachte winters is ze bladhoudend. De kleur van het blad is variabel. Jong blad

Blechnum spiant

Cyrtomium fortunei

dat pas in mei verschijnt is roodachtig, later wordt het blad groen tot bruinachtig. *Dryopteris erythrosora* verlangt een schaduwrijke standplaats en een humusrijke bodem.

Cyrtomium fortunei (Dryopteridaceae Niervarenfamilie) is een groenblijvende varen met diep ingesneden leerachtig groen blad, inheems in China, Japan en Korea. Ze wordt ongeveer 60 tot 80 cm hoog. Ze verlangt een voedzame bodem en halfschaduw. De bodem moet voedselrijk, doorlatend en vochthoudend zijn.

Blechnum spicant, dubbelloofvaren is een inheemse varen uit de Niervarenfamilie. De plant is goed te herkennen aan de twee verschillende typen bladeren die aan dezelfde plant te vinden zijn. Namelijk bladeren met brede zijveren en bladeren met smalle zijveren. De laatste lijkt op een visgraat. De laatste hebben aan de onderzijde de sporenkapsels die als lijnen parallel lopen aan de middennerf. De plant is door scheuren goed te vermeerderen.

Athyrium filix femina 'Frizelliae Garden Queen' de Wenteltrapvaren. De plant heeft frisgroen klein rond blad, het lijkt alsof de blaadjes rondom de stengel zijn gedraaid vandaar de naam wenteltrapvaren. Ze verdraagt ook iets drogere grond. De plant is 1857 in Ierland gevonden door Mrs. Frizell. Niet bladhoudend in de winter. Het nieuwe blad verschijnt laat in het voorjaar. *Athyrium filix femina* 'Frizelliae Garden Queen' is niet wintergroen. Deze staat al 6 jaar in een pot, maar gaat in het voorjaar in de volle grond.

Trudy

MET EEN BOEKJE IN EEN HOEKJE

Dit boekje dateert van 1976, een ouwetje dus. Zijn we tegenwoordig verwend met rijkelijk geïllustreerde boeken, dit boek is echt iets voor “lezers”. We beginnen dan met het gebruikelijke voorwoord. Dit wordt gevolgd door een inhoudsopgave. Met daarna een opgave van de gebruikte afbeeldingen. Dit zijn gewoon zwart-wit potlood- of pentekeningen. Niets spectaculairs dus.

Als eerste hoofdstuk gaat hij dan een definitie geven van wat een cactus is. Met tekeningen probeert hij dan wat verschillen aan te geven tussen de diverse soorten. Hierbij valt ogenblikkelijk op dat de naamgeving nog was als toen ik nog met de hobby begon. Hierbij

maakt hij een opsomming van *Pereskia*, *Opuntia* en *Cereus*, waarbij hij dan de kenmerken van deze geslachten noemt.

Hoofdstuk 2 gaat dan in op de verschillende geslachten. Zowel de Latijnse namen als de namen die in de volksmond worden gebruikt noemt hij door elkaar heen.

Van de diverse soorten uit de gebruikte geslachten geeft hij dan een korte beschrijving. Hij besluit dit met het geven van een beperkt lijstje van geslachtenamen van de cactussen. Wanneer hij aangekomen is bij het geslacht *Epiphyllum* merk je dat dit geslacht zijn duidelijk voorkeur heeft. 4 Pagina's wijdt hij aan de diverse cultivars van dit geslacht. Hij rangschikt ze de naar de kleur van de bloemen. Ook van het geslacht *Rhipsalis* geeft hij

een lijst met soorten die binnen dit geslacht voorkomen.

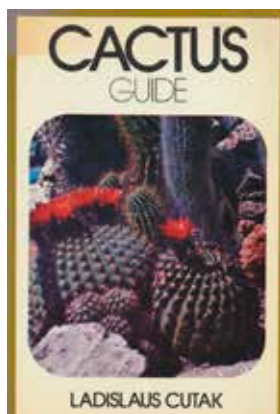
In tegenstelling tot de meeste boeken gaat hij hierna pas over tot het behandelen van ziektes, schadelijk insecten, water geven, rustperiodes en potgrond en bemesting.

De verschillende manieren om cactussen te houden wordt dan behandeld en dan bemerk je dat de schrijver wat warmer woont dan wij, want zelfs buiten houden van zijn cactussen wordt genoemd. Tenslotte komen we aan de vermeerdering van de cactussen. Er is een leuke, getekende cyclus van zaaien tot verspenen in een getekende uitvoering. Ook het enten wordt aan de hand van een aantal tekeningen behandeld.

Tot slot noemt hij nog een aantal cactusverenigingen in de verschillende staten in de Verenigde Staten.

Al met al een aardig boekje, al zal de Engelse taal misschien een bezwaar zijn. Leuk is vooral de tijdsfeer die het uitademt.

H.V.

ONDER ONS GEZEGD

Verslag van de jaarvergadering op donderdag 9 februari. Cees is verhinderd, hij heeft zijn rijbewijs nog niet weer. Johan van Dijk is er niet, want zijn moeder is overleden en ook de fam Dankbaar is afwezig wegens een operatie van hun dochter. Zowel het jaarverslag als het financieel verslag worden goedgekeurd en de kascommissie bestaande uit Tonnie Woerts en Gerda te Veldhuis hebben de boeken prima in orde bevonden. Volgend jaar bestaat de kascommissie uit Gerda te Veldhuis en Piet Hoogers. De voorzitter, Henk Viscaal, en de secr Annie Heijnen zijn in het bestuur aftredend en herkiesbaar en aangezien zich niemand aanmeldt, doen ze het nog maar weer drie jaar. Bertus Scholten en Cees Leyenaar zijn 40 jaar lid van onze vereniging en Trudy Welman 25 jaar. Ze krijgen een bloemetje en de voorzitter bedankt Bertus nog eens voor het vele werk dat hij voor de club heeft gedaan, denk aan de vroegere tentoonstellingen en het zaaien wat hij vaak met ons gedaan heeft. Na dit officiële gedeelte vertelt Piet Hoogers aan de hand van foto's iets over Bali waar hij al een paar keer geweest is met vakantie. Ze zijn geland in Singapore waar ze 2 dagen gebleven zijn om daarna door te reizen naar Bali. Ze zijn zo'n beetje het hele eiland rond geweest, vaak met een taxi. De taxichauffeurs fungeren daar voor een relatief klein bedrag als gids en rijden je naar mooie en interessante plekjes. Ongeveer 90 procent van de bevolking is Hindoe. Er worden heel veel spulletjes en etenswaren overal neergelegd voor de geesten. Het is er schoon en bijzonder kleurrijk, Piet en zijn vrouw willen dan ook graag nog een keer terug. Tot slot nog een paar foto's van cactussen in de kas bij

Piet en van het reisje. De planten bloeien prachtig. Neem op de praktijkavond in mei wat planten mee waar we wat over kunnen vertellen of namen kunnen geven.

Annie

Blechnum spicant

AGENDA

Uitnodiging voor de bijeenkomst op donderdag 13 april 2017 in de “Kruidenhof te Mallum” in Eibergen.

Aanvang 8 uur.

Agenda:

1. Opening. Mededelingen. Ingekomen stukken.
2. Lezing Jan Lubbers.
3. Pauze en verloting.
4. Vervolg lezing.
5. Voorbereiden lenteweekend.
6. Rondvraag.
7. Sluitng.

Agenda 9 maart 2017:

1. Opening. Mededelingen. Ingekomen stukken.
2. Lezing Ludwig Bercht.
3. Pauze en verloting.
4. Vervolg lezing.
5. Rondvraag.
6. Sluiting.

Met vriendelijke groeten en tot ziens,

Het bestuur.

Jaarprogramma 2017

14 Januari	Henk Viscaal lezing Namibie 2016.
9 Februari	Jaarvergadering + Piet Hoogers.
9 Maart	Lezing Ludwig Bercht.
13 April	Lezing Jan Lubbers over Midden-Amerika.
6/7 Mei	Lenteweekend.
11 Mei	Praktijkavond.
27 Mei	Cactusreisje.
8 Juni	Tuinbezoek Johan van Dijk.
14 Juli	Tuinbezoek Henk Viscaal.
Augustus	Vakantie.
7 September	Gert Ubink lezing.
12 Oktober	Ruilavond.
9 November	Geert Borgonje over zijn eigen tuin.
14 December	Praat / Spel ? Fotoavond.

OPEN DAG

ZATERDAG 3 JUNI 2017

Mijnsherenweg 20
1433 AS Kudelstaart

Tel. 0297 326880
Fax. 0297 343089

Inhoud

Plant van de maand	36
Fotogalerij	37
Een dagje Namibie	38
Puzzel	42
Twee hobby's gemakkelijk te combineren	44
Steengoed	46
Met een boekje in een hoekje	48
Onder ons gezegd	49
Agenda	50